

LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT

MÄRTS 2026 | NR 2 (88) | WWW.LAANEHARJU.EE | LAANEHARJUVALD

**Korraldatud jäätmeveo
uus periood**
Loe lk 3

**Ilm muutub,
pole hullu!**
Loe lk 8

**Emakeele-
päev**
Loe lk 12

Erakordselt reformirohke õppeaasta Eesti hariduses

Tavapäraselt kavandatakse mahukaid koolielu puudutavaid reforme järgemööda, kuid käesolev õppeaasta on erandlik.

Mitmed riiklikud haridusreformid, mida on eelnevatel aastatel ette valmistatud, rakenduvad sel õppeaastal. Õpilasi ja nende edasiõppimist järgmises kooliastmes puudutavad põhikooli lõpetamise tingimuste muutmine ja õppimiskohustuse pikendamine 18. eluaastani. Õpetajate tööd ning arenguvõimalusi hakkab raamistama uus õpetajate palga- ja karjäärimudel. Koolijuhtide tegevust hakkab lähiaastatel mõjutama ates-

teerimiskohustus. Lisaks toimub jätkuvalt üleminek eestikeelsele õppele. Vaatame lähemalt, miks on haridusreformid ellu kutsutud ja kuidas on kavandatud nende rakendumine.

Õppimiskohustuse pikendamine 18. eluaastani

Reformi eesmärk on toetada iga õpilase haridustee jätkumist peale põhikooli ning vähendada väljalangevust kutse- või üldharidusõppes, et kõik Eesti noored püsiks õppes täisealiseks saamiseni ja nende edasine haridustee jääks avatuks ka tulevasteks õpinguteks kutse või kraadi omandamisel.

Nii on aastatega tekkinud olukord, kus üleriigiliselt on ligikaudu 14 000 noort inimest, kes ei õpi ega osale tööelus

Igale õpilasele sobiva õpitee leidmiseks on oluline koolides toimuv karjääriõpe, mis aitab õpilasel valikuid teha. Täna ei jätku iga-aastaselt oma haridusteed ligi 800 põhikoolilõpetajat. Nii on aastatega tekkinud olukord, kus üleriigiliselt on ligikaudu 14 000 noort inimest, kes ei õpi ega osale tööelus.

Jätkub lk 4

JUHTKIRI

Lääne-Harju kujundab oma hariduse tulevikku

JANE KREEK

Haridus-, kultuuri- ja noorsootöösakonna juhataja

Haridus ei ole pelgalt hooned, ametikohad või statistika. See on meie ühine otsus, millist tulevikku me oma lastele loome. Kui Lääne-Harju vald räägib haridusstrateegias sidususest, kvaliteedist ja kogukonnast, tähendab see eelkõige vastutust, et igal lapsel oleks kodu lähedal tugev ja toetav õpitee alates lasteaiast kuni põhikooli või gümnaasiumi lõpuni.

Viimased kuud on toonud valla haridusellu liikumist. Kolmes koolis toimunud koolijuhi konkursid pole olnud pelgalt personaliotsingud, vaid väärtusvalikud, kus küsime: kelle kättesse usaldame oma homse? Täna saame öelda, et kaks vastust on olemas ning üks küsimus ootab veel oma aega.

Sügisel tegevust alustava Pakri kooli etteotsa asub Mari-Liis Sults, kellel on nii varasem kogemus, julgus mõelda suurelt kui ka oskus hoida inimesi. Vasalemma kooli juhtimise võtab üle senine õppejuht Kadi Kask, kelle puhul väärtustakse järjepidevust, koolipere tundmist ning selget arusaama, millises suunas edasi liikuda.

Muutused ei piirdu vaid nimedega kabinetiüksusel. Vasalemmas liigume kooli ja lasteaiaga ühise juhtimise ning ühtse õpikvaliteedi suunas. Eesmärk on, et lapse haridustee oleks sujuv, toetatud ja loogiline alates esimestest lasteaiapäevadest kuni põhikooli lõpetamiseni. Nii saame paremini märgata iga lapse arengut ja pakkuda õigel ajal vajalikku tuge.

Hea meel on tõdeda, et Lääne-Harju muusika- ja kunstide kool on uutes ruumides Peetri tänava koolimajas kenasti sisse elanud. Samal ajal vaadatakse edasi, plaanis on täiendada õpikeskkonda tantsuklassiga ning uuedada kunstiklassi. See loob noortele rohkem võimalusi eneseväljenduseks ning rikastab kogu valla kultuurielu.

Koostöös haridus- ja teadusministeeriumiga jätkub eestikeelsele õppele ülemineku seire ning koolide järjepidev toetamine. Tegemist on suure ja vastutusrikka muutusega, kus vald peab olema koolidele partner nii nõu, ressursside kui ka praktiliste lahendustega. Kevadperioodil planeerime senisest enam keskenduda ka lasteaedadele, et tagada sujuv ja ühtlane eestikeelse hariduse teekond juba kõige noorematele.

Kõige selle keskmes on õpetaja ja koolijuht, inimesed, kelle igapäevasest tööst sõltub õpilaste areng ja õpihuvi. Lääne-Harju valla õpetajad panustavad palju oma ametialasesse arengusse. 2026. aastast rakenduv õpetajate karjäärimudel seab selged karjääriastmed ja töötasu koefitsiendid alustavast õpetajast meisterõpetajani. Jõustumas on koolijuhtide atesteerimissüsteem, mis loob raamistikku koolijuhtide professionaalse arengu toetamiseks. Need sammud on suunatud õpetajate ja juhtide motivatsiooni tõstmisele ning pädevusliku arengu toetamisele muutuvas hariduskeskkonnas.

Lääne-Harjus tehakse täna otsuseid, mis mõjutavad meie lapsi aastaid ette. Meie ülesanne on hoida seda suunda ja teha need valikud läbimõeldult, et igal lapsel oleks siin hea õppida ja kasvada.

Koostöös haridus- ja teadusministeeriumiga jätkub eestikeelsele õppele ülemineku seire ning koolide järjepidev toetamine.

Julged vestlused algavad turvalises

Möödunud aasta novembris osalesid Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskuse (LHKNK) noorsootöötajad Erasmus+ programmi õpirändel São Migueli saarel Assooridel Portugalis. Koolitus keskendus tundlikele, kuid noorte elus ja ühiskonnas üha kajavamatele teemadele nagu seksuaalsus, identiteet, suhted, LGBTQIA+ kogukond, vägivald ja väärkohtlemise ennetamine.

Kuidas rääkida noortega suhetest, nõusolekust, enesehinnangust ja vaimsest tervisest nii, et vestlus oleks turvaline, aus ja toetav? Nendele küsimustele otsiti koolitusel vastuseid koos partnerorganisatsiooniga APF-Açores, kel on pikaajaline kogemus seksuaalhariduse ja inimõiguste valdkonnas.

Õpiränne ei sündinud tühjalt kohalt. Aasta varasem osalus rahvusvahelises projektis „Sexuality and Gender Library“ äratas noorsootöötajates tõsisema huvi noorte emotsionaalse heaolu ja tervete suhete toetamise vastu. Paljud teemad, millest noored rääkida soovivad, ei mahu alati koolitundidesse, aega napib ja õppekava on tihe. Sageli jäetakse keerulisemad vestlused ebamugavusest lihtsalt pidamata.

Seksuaalse ja soolise mitmekesisuse ning enesemääratluse käsitlemine on nii meie koolihariduses kui ka ühiskonnas tervikuna alles lapsekingades. Endiselt kohtame mahavaimist ja eelarvamusi. Lühendi

LGBTQIA+ tähenduski on paljudele tundmatu. Ometi on just neil noortel, kes tunnevad end teistest erinevana, kõige suurem vajadus kogeda, et nad on aktsepteeritud ja hoitud.

Tihti piisab alustuseks lihtsatest inimlikest põhimõtetest: räägime oma kogemusest, austame konfidentsiaalsust, eelistame uudishimu hinnangutele ning kuulame, et mõista. Nii sünnib turvaline ruum, kus saab ausalt küsida ja õppida. Järgmine samm on liikuda pelgalt vaiksest aktsepteerimisest teadliku ja aktiivse toetamiseni. Just siin on noorsootööl oluline roll. Noortekeskuses on sageli lihtsam rääkida teemadest, millest klassiruumis ei julgeta. Koolituse eesmärk oligi suurendada noorsootöötajate teadmisi ja enesekindlust, et pakkuda väiksemates usalduslikes gruppides praktilisi arutelusid ja töötubasid nii noortele kui ka kolleegidele.

Portugalist saadi kaasa mitmeid loovaid ja kogemuslikke võtteid: rollimänge, lugude jutustamist, kunsti- ja liikumis-

Jaanuaris sündis vallas kaks last: üks poiss ja üks tüdruk.

Suri 14 inimest.

Valda saabus elama 72 uut elanikku ja mujale kolis 73 inimest.

Kersalu külasse saabus kuus ja Valkse külasse neli uut elanikku, mujale tuli üksikuid saabujaid.

Padise küla elanike arv vähenes jaanuaris nelja inimese võrra.

Seisuga 1. veebruar on valla elanike arv 13 862 elanikku.

Noortega tööruumist

LHKNK noorsootöötajad koos võõrustajatega omandamas uusi ideid ja võtteid tööks noortega. FOTO: ERAKOGU

põhiseid harjutusi. Need aitavad keerulisi teemasid käsitleda loomulikult ja hinnanguvabalt ning annavad noortele võimaluse end turvaliselt väljendada.

LHKNK plaanib teha veelgi tihedamat koostööd teiste noortega töötavate spetsialistidega. Märtsi lõpus toimival inspiratsioonipäeval arutamegi kolleegidega koolidest teemasid sügavamalt ja otsime toimivaid praktikaid. Projekti tulemusena valmib ka kõigile kättesaadav

digitaalne heade praktikate kogumik.

Mida teadlikumad ja enesekindlamad on noortega töötavad spetsialistid, seda paremini suudetakse toetada noori nende teel hoolivateks, sallivateks ja iseendaga rahulolevateks inimesteks. Vahel algabki suur muutus lihtsalt ühest turvalisest vestlusest. •

EGLE KAUR

kultuuri-, spordi- ja noorsootöö nõunik

Korraldatud jäätmeveo uus periood

Alates 1. aprillist 2026 algab korraldatud jäätmeveo uus periood. Kontsessioonileping sõlmiti järgneva kolmeks aastaks Eesti Keskkonnateenused AS-ga.

Uuel hankeperioodil on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud järgmised jäätmeviigid:

- segaolmejäätmed;
- paber ja kartong;
- biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed;
- biolagunevad aia- ja haljastujajäätmed;
- suurjäätmed;
- pakendijäätmed (lisateenus).

Kinnistutel, millel on korraldatud jäätmevedu (või kehtiv leping) jätkub teenus automaatselt. Neil jäätmevaldajatel ei ole vaja uut lepingut sõlmida. Jäätmevaldajatel, kellel korraldatud jäätmevedu või leping puudub, nendel palume pöörduda jäätmevedaja poole.

Lepingu sõlmimine ja hinnakiri: www.keskkonnateenused.ee

Jäätmevedaja edastas 2026. aasta veebruari lõpus kõigile Lääne-Harju valla jäätmevaldajatele teabe uue jäätmeveo perioodi kohta ning hinnakirja vastavalt kas e-posti või posti teel. Kes vastavat teavet saanud ei ole, palume ühendust võtta jäätmevedajaga. Lisaks julgustame kasutama jäätmevedaja iseteenindus-

keskkonda <https://eteenindus.keskkonnateenused.ee/>. Iseteeninduskeskkonnast on võimalik mugavalt vaadata oma jäätmeveolepingut, saada ülevaade teenuste ajaloost, arvetest ning tellida lisatühjendusi.

Eesti Keskkonnateenused AS

- www.keskkonnateenused.ee
- Tel 640 08 00
- E-R 09.00 – 17.00
- klienditugi@keskkonnateenused.ee
- Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa, Artelli tn 15

MARIKA ILVES
keskkonnatöökas

„Hoovid korda“ toetusmeede tuleb taas

Toetusmeede „Hoovid korda“ avaneb sellel aastal kuuendat korda ja taotlusi saab esitada 01.03 – 01.04.2026.

Eelmisel aastal valmisid toetuse abil mitmed uued prügimajad, rajati uusi parkimiskohti ning korda said ka kortermajade ümbrused.

„Hoovid korda“ toetusmeetme eesmärk on edendada ning luua võimalusi elukeskkonna parendamiseks ja atraktiivsemaks muutmiseks. Korterehamute õuealade haljastuse ja hoovi-

de korrastamise toetust saavad taotleda kõik Lääne-Harju valla korteri- ja aiandusühistud. Taotlusi saab esitada iseteeninduskeskkonnas SPOKU ning korraga saab iga korteriühistu esitada ühe taotluse. Maksimaalne toetus taotleja kohta on 2000 eurot. Vähemalt 45 korteriga ühistutele on toetussumma 3000 eurot ning ühistaotluse korral lisandub summale veel 1000 eurot.

Informatsiooni küsi: Lisett Liiv, lisett.liiv@laaneharju.ee

algus lk 1

Õppimiskohustus (senine koolikohustus) on lastel, kes saavad seitsmeaastaseks enne käimasoleva aasta 1. oktoobrit. Lapsel on edaspidi õppimiskohustus 18-aastaseks saamiseni. Õppimiskohustus loetakse tädetuks enne 18-aastaseks saamist juhul, kui laps on omandanud kesk- või kutsehariduse.

Põhikooli lõpetamise tingimuste muutmine

Eelmise aasta lõpus jõustus põhikooli riikliku õppekava uus versioon, millega muutuvad põhikooli lõpetamise tingimused ja kaob korduseksamite sooritamise kohustus. Sõltumata tulemustest sooritab põhikoolilõpetaja eksami ühel korral. Koolidel ei ole enam korduseksamite koostamise ja läbiviimise kohustust. Vaid juhul, kui õpilane mingil põhjusel ühtsel lõpuksamil ei osalenud, sooritab ta lisaeksami, mille ülesanded koostab sarnaselt põhieksamiga haridus- ja noorteamet (HARNO) ning mida korraldab ja hindab kool.

Eksamite koostamine ja korraldamine toimub järgmiselt:

- Ühtne lõpuksam** ja vajadusel selle lisaksam – koostab HARNO, korraldab ja hindab kool.
- Koolieksam** ja vajadusel selle lisaksam – koostab kool, korraldab ja hindab kool (sooritajaks on lihtsustatud õppetase õpilane).

Põhikooli riikliku õppekava alusel on lõpetamise üldine eeldus sama: õpilane, kellel on kõik positiivsed hinded, kes on eksamid sooritatud üle 50% ja teinud loovtöö, lõpetab põhikooli. Endiselt on võimalik lõpetada põhikool ka mõne negatiivse tulemusega, seda kas ainult õppenõukogu otsusega või õpilase seadusliku esindaja (lapsevanema) avalduse alusel. Kui õpilase seaduslik esindaja avaldust ei esita ja nõusolekut ei anna, suunatakse õpilane kas täiendavale õppetööle või jääb ta üheksandat klassi täies mahus kordama ja sooritab kõik eksamid uuesti. Loovtööd ta uuesti sooritama ei pea.

Õpetajate karjäärimudel

Reformi eesmärkide mõistmiseks tuleb vaadata natuke ajas tagasi. Kuni 2013. aastani kehtis Eesti üldhariduskoolides atesteerimissüsteem, mille alusel omistati õpetajatele ametijärgud: noorempedagoog, pedagoog, vanempedagoog ja pedagoog-metoodik. Üleriigiline atesteerimise süsteem kaotati ootusega, et koolid ja nende pidajad (kohalik omavalitsus) töötavad välja asutuste sisesed või üht koolivõrku hõlmavad õpetaja motivatsiooni- või karjääristsüsteemid, kuna olemluslikult peaks töötaja motiveerimine olema eelkõige tööandja ülesanne. Seda muudatust pidi toetama asjaolu, et 2013. aastal kinnitati

Üleriigiline atesteerimise süsteem kaotati ootusega, et koolid ja nende pidajad (kohalik omavalitsus) töötavad välja asutuste sisesed või üht koolivõrku hõlmavad õpetaja motivatsiooni- või karjääristsüsteemid.

ued õpetajate kutsestandardid ning õpetaja kutset hakkasid välja andma õpetajakoolitust läbi viivad ülikoolid ning kutseandja Eesti õpetajate liit. Kõikides kohalikes omavalitsustes ja koolides ei ole paraku need ootused täitunud, õpetaja karjääristsüsteemi ei ole välja töötatud või ei ole välja töötatud süsteemi rakendatud. Seega on olnud üle kümne aasta olukord, kus peaaegu kõigil õpetajatel, sõltumata nende oskustest, kvalifikatsioonist või tööpanusest, on olnud sama palgaaste, enamasti riiklikult kehtestatud õpetajate töötasu alammäär.

Sel õppeaastal rakenduva palga- ja karjäärimudeli eesmärk on luua üle-eestiline selge ja motiveeriv karjääriraamistik, mis toetab õpetajate professionaalset arengut, suurendab ameti atraktiivsust, soodustab kvalifitseeritud õpetajate püsimist ning aitab tagada õppijatele kvaliteetse ja nüüdisaegse õppe. Karjäärimudel võtab arvesse, et õpetaja töö ei piirdu üksnes tundide andmisega, vaid on märksa laiem ja mitmetahulisem. Õpetajate karjäärimudel põhineb õpetajate kutsestandarditel, mis määratlevad õpetajatöö sisu ning kirjeldab teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mida on vaja kutsealal tulemuslikuks tegutsemiseks. Tähele tuleb panna, et karjäärimudeli astmed kehivad riigisisest, kutse andja juures või ülikoolis väljastatud kutse kehtib rahvusvaheliselt.

Karjäärimudel koosneb neljast astmest:

- alustav õpetaja
- õpetaja
- vanemõpetaja
- meisterõpetaja

Alustav õpetaja on esmakordselt ametisse asuv või kvalifikatsiooni omandav õpetaja, kelle põhiülesanne on kohanemine ja professionaalne areng. *Õpetaja aste* omistatakse kvalifikatsiooninõuetele vastavale õpetajale tähtajatult. *Vanemõpetaja* on kogenud ja tulemuslik õpetaja, kes lisaks kvaliteetsele õpetamisele juhendab kolleege ning panustab kooli arendustegevusse. *Meisterõpetaja* on kõrgeima taseme ekspert,

Karjäärimudeli astmed kehivad riigisisest, kutse andja juures või ülikoolis väljastatud kutse kehtib rahvusvaheliselt.

kes juhib haridusuudusi, toetab õpetajate arengut ning panustab haridussüsteemi laiemalt. Vanem- ja meisterõpetaja aste (ja kutse) kehtivad viis aastat.

Vanemõpetaja astet saab karjäärimudeli rakendumisel taotleda kooli või -pidaja moodustatud komisjoni kaudu, meisterõpetaja astme omistamise aluseks on meisterõpetaja kutse, mida saab taotleda üksnes kutse andja juures (Eesti õpetajate liit). Uues karjäärimudelis sätestatakse ka karjääriastmete palgakoeffitsiendid. Kvalifikatsiooninõuetele vastava alustava õpetaja ja õpetaja astme palgakoeffitsient on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 76 lõike kolm alusel Vabariigi Valitsuse määruses kehtestatud õpetajate töötasu alammäär (täna 1970€), vanemõpetaja astme palgakoeffitsient on 1,1-kordne ja meisterõpetaja 1,3-kordne alammäärast.

Õpetajate tõhusamaks värbamiseks meie valla koolidesse kehtestas Lääne-Harju vald juba 2025. aasta 1. jaanuarist nimeetatud palgakoeffitsiendid.

Karjäärimudeli kehtestab Vabariigi Valitsuse määrus, mis jõustub 2026. aasta 1. märtsil.

Koolijuhtide atesteerimine

Eestis on koolijuhtide tööd tagasisidestatud ja arengut toetatud seni ebaühtlaselt, kuna see sõltub suuresti kooli pidajast ehk kohalikust omavalitsusest. Koolijuhi ülesanne on luua koolis toetav ja arendav õpikeskkond ning selleks, et koolijuhid oleksid motiveeritud ja saaksid oma töös professionaalset tuge, on oluline luua süsteem, mis tagab tagasiside järjepidevuse ning arengu toetamise.

Atesteerimise eesmärk on tõsta koolijuhtimise kvaliteeti ja toetada koolijuhi professionaalset arengut. Atesteerimine ei ole järelevalve, vaid juhtide arengu toetamise tööriist. Uue süsteemi järgi on kooli pidaja kohustatud koolijuhiga arenguevestluse läbi viima vähemalt kord aastas, iga viienda tööaasta jooksul viiakse läbi koolijuhi atesteerimine.

Koolijuhtide atesteerimise süsteem jõustub 1. märtsil 2026. aastal.

Kokkuvõttes võib öelda, et korraga on toimumas väga suured üleriigilised haridusreformid, mis mõjutavad kõiki koolipere osapooli: õpilasi, õpetajaid, lapsevanemaid ja koolijuhte. On mõistetav, et nii suured muutused tekitavad palju küsimusi ja ebaselgust. Nende ületamiseks on võtmetähtsusega koolijuhtide ja omavalitsuse aktiivne koostöö ning järjepidev lahenduste otsimine. Nimetatud muudatuste mõju koolielus selgub alles järgnevatel õppeaastatel, kuid iga teekond algab ikka esimesest sammust. •

Koostööprojekt „Kogukonna noored liidrid“

MTÜ Lääne-Harju Lasterikkad ja Viiskanda OÜ, kelle esindajaks on matkajuht ja käsitöölidu mentor Urmas Veersalu, viisid 2025 aastal ellu koostööprojekti „Kogukonna noored liidrid“.

Projektile eraldati 3995 eurot toetust LEADER-projektitoetuse meetmest, kogukonna strateegia meetmest ja kohaliku tegevusgrupi Lääne-Harju koostöökogu toetustest.

Projekti raames anti kümnele Lääne-Harju piirkonna noorele vanuses 12-17 eluaastat väärtuslikud teadmised ja praktilised oskused, et võtta kogukonna liidri roll. Aasta jooksul kokku kaheksal tegevuspäeval õppisid noored, kuidas korraldada üritusi ja koolitusi, arendasid juhtimisvõimekust ja koostööd. Tegevuspäeval juhendasid noored liidrid endast nooremaid Padisel, Kloogal ja Laulasmaal matkates ja lustides ning talvisel tegevuspäeval meisterdasid osalejad üheskoos rookroone. Rookroonide meisterdamise oskuseid jagasid noored liidrid ka Muusika küla Jõulumaal. Lisaks said liidrid unikaalse võimaluse osaleda 2025 suvel Eesti lasterikaste perede liidu suvekoolis Padisel, kus viidi läbi töötubasid

Kevadine tegevuspäev Padisel.

FOTO: PIRET PUOLOKAINEN

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

LÄÄNE-HARJU
KOOSTÖÖKOGU

ja korraldati öömatt, mis toetasid eestvedamisoskuste ja koostöö arengut. Projekti tegevused tugevdasid kogukonnatunnet ja andsid noortele praktilise kogemuse liidrirollis tegutsemiseks. •

MTÜ LÄÄNE-HARJU LASTERIKKAD

Ära sekku metsloomade ellu!

Loodus toimetab omasoodu ja seal kehtivad omad reeglid, nende loomulik toimimine ei vaja inimese sekkumist. Sekkumine võib teha loomale hoopis karuteene ja tuua ebameeldivaid tagajärgi ka inimesele.

Üldjuhul metsloom inimese abi ei vaja. Kui kohtud metsloomaga, kes on selgelt vigastatud või kuhugi kinni jäänud, helista riigiinfo telefonile 1247. Selle kaudu jõuab teave spetsialistile, tema teab, kuidas on vastavalt olukorrale kõige õigem käituda.

Metsloom kohaneb eluga asulas

Tiheasustuses kohanenud metsloomad tunnevad end väga hästi, kuigi võrreldes loodusega on asulas erinevad tingimused nii toitu hankida (vahel seda lausa antakse, vähemalt alguses), varjupaiku leida (väga mitmekesine valik), inimese poolt hukka saada (kui asula maa pole jahiala) kui ka kiskja poolt söödud saada.

Tiheasustusaladel algavad konfliktid metsloomadega, näiteks aiast toimetava või suisu terrassil magava rebasega ikkagi ena-

masti sellest, et leidub elanikke, kes on otustanud oma asumis elavate metsloomade asurkondi toetada, pakkudes neile regulaarselt toitu või võimaldades ligipääsu toidule biojätmete või lemmikloomatoidu näol. Metsloomale regulaarselt toidu pakkumine võib tuua kaasa olukorra, kus loom jääbki inimeselt toitu ootama või lausa nõudma. Lisaks meelitavad asulatesse elama ka roh-

FOTO: ADOBESTOCK

ked varje- ja pesitsupaigad. Tiheasustuses elavad metsloomad on üldjuhul inimese suhtes vähem kartlikud, kui metsas elavad isendid, mistõttu ei saa pelgalt inimese aia külastamist pidada looma abituse tunnuseks. Samas tekitavad tiheasustuses toimetavad metsloomad kohalikele elanikele meelehärmi. Muret tuntakse iseenda ja lemmikloomade ohutuse pärast, pidades silmas eelkõige haiguste levikut. Näiteks võib rebane või kährik levitada lemmikloomadele kärntõve, aga ka erinevaid parasiitseid haigusi.

Kõige olulisem ja vajalik on probleemi ennetamine, piirata toiduallikaid (nt lahtiselt hoiustatud biojätmed, lemmikloomade õue pandud toit jne) ja varje- ja pesitsupaikasid. Samuti on võimalik kasutada erinevaid metsloomi peletavaid vahendeid (liikumisanduriga valguse või heli baasil peletid jmt).

Kokkuvõttes tuleb metsloomadega kohtudes meeles hoida, et üldjuhul metsloom inimese abi ei vaja. Kui abi peaks olema vajalik, tuleb esikohale seada metsloomade heaolu. Enne sekkumist tuleb alati kaaluda, ega see loomale rohkem kahju tee. •

LÄÄNE-HARJU VALLA KESKKONNA- JA EHITUSOSAKOND

ÄGEDAD JA TEGUSAD INIMESED LÄÄNE-HARJU VALLAS

Lääne-Harju valla lipp vallutas veebruarikuus kõrguseid

Mie valla elanik ja paljude tuttav Raido Notton võttis koos pojaga ette erakordse teekonna Aafrika kõrgeima mäe tippu ning nende seljakotis rändas kaasa ka Lääne-Harju valla lipp, et tükike koduvalda jõuaks kõrgustesse.

Kilimanjaro tipp ei kingi end kellelegi niisama, sinna tippu jõudmine on tohutu katsumus. Seda enam on sümbolne see, et meie valla lipp jõudis nii kõrgele, suisa 5895 meetri kõrgusele!

Aitäh, et hoiate Lääne-Harju lippu nii kõrgel! ●

Raido Notton oma pojaga Kilimanjaro tippus. FOTO: ERAKOGU

Fotol vasakult Laste heaolu spetsialist Ingrid Sogenbits, piirkonnagrupijuht Allar Lohu, vallavanem Jaanus Saat, uus piirkonnapolitseinik Dmitri Kaljužnõi, järelevalve Regina Siimert, sotsiaalosalakonna osakonnajuhataja asetäitja Triin Vanem ja järelevalve Tarvo Trepp.

FOTO: KATRE SAAR

6. veebruaril käisid valla-valitsuses meiega kohtumas uus piirkonnapolitseinik ja juba tuttav piirkonnagrupijuht

Alates veebruari algusest on Dmitri Kaljužnõi Lääne-Harju valla uus piirkonnapolitseinik, kelle vastutusalasse kuuluvad peamiselt Klooga ja Paldiski. Dmitri on siinsamas Paldiskis üles kasvanud ja koolis käinud ning ei ole ka viimastel aastatel täitsa kauge olnud, seega on kohaliku eluga kursis.

Dmitril on pikk tööstaaž politseis ja arvestatav kogemustepagas, seega on üks õige inimene tee meie valda leidnud.

Kohtumisel viisime uue piirkonnapolitseiniku kurssi oluliseimate teemade ja laual olevate probleemidega. Kohtumisel viibis ka Allar Lohu, Lääne-Harju piirkonnagrupi juht, kes on meile juba tuttav ning väga avatud erinevatele koostöövõimalustele.

Dmitri on suhtlusaldis ja valmis panustama piirkonna turvalisusse ja heaolusse. Soovime talle palju edu uuel ametikohal! ●

Harjumaa meister suusatamises on meie valla suusaradade meister isiklikult!

5. veebruaril toimusid Keila terviseradadel Harjumaa meistrivõistlused murdmaasuusatamises, kus meie avaliku ruumi spetsialist Madis Vaikmaa pani end proovile viie kilomeetri distantsil ning tuli rajalt tagasi võiduga!

Madisel on käpas radade hooldus ning sealjuures on ka ise tulinigeline suusataja, eeskujuks kõikidele suusahuvilistele.

Palju õnne! ●

Sloveenia õpetajad käisid Laulasmaa koolis külas

Sloveenlased Laulasmaa koolis.

FOTO: ANNI HOOVI, LAULASMAA KOOLI HUVIJUHT

Veebruari alguses käisid Laulasmaa koolil külas neli õpetajat Osnovna Antona Aškerca koolist Velenje linnast Sloveeniast. Tegemist oli Erasmus+ programmi raames toimunud vastukülastusega.

Eelmisel kooliaastal külastasid Sloveeniat kahe õpetaja saatel kaheksa Laulasmaa kooli 6.–8. klasside õpilast.

Sloveenia õpetajatel avanes võimalus tutvuda Eesti koolisüsteemiga, vaadelda õppetööd ning osaleda robotika töötubades. Samuti toimus aruteluring, kus vahetati mõtteid Eesti ja Sloveenia haridussüsteemide erinevuste üle. Külalised olid positiivselt üllatunud Laulasmaa kooli kaasaegsest ja kaunist koolihoonest ning selle heast funktsionaalsusest.

Ühiste vestluste käigus selgus, et Eesti ja Sloveenia koolisüsteemides on mitmeid erinevusi. Näiteks on Sloveenias üle 20 koolipäeva rohkem kui Eestis. Koolipäev algab seal kell 8.20 ning enamik õpilasi lõpetab õppetöö kell 13.30. Vahetunnid kestavad viis minutit, välja arvatud hommikusöögi

vahetund kell 10.00. Lõunat söövad õpilased kas pärast tundide lõppu kooli sööklas või kodus. Sloveenia õpetajatele avaldas muljet ka see, et Laulasmaa kooli õpilased saavad koolisööklas ise valida ning endale sobiva koguse toitu tõsta.

Külalised töid esile, et Eesti lastel on vahetundides rohkem vabadust, pikemad pausid ning rohkelt võimalusi mängimiseks. Samuti märkisid nad, et Eesti lapsed on väga iseseisvad. Sloveenias on esimese klassi õpilastele koolipäeva lõpus vanemate järeletulemine kohustuslik ning sageli käiakse lastel vastas ka veel teises ja kolmandas klassis.

Sloveenia õpetajatele meeldis väga, et Eesti koolides on informaatika kohustuslik

Sloveenia koolides on vähem tugispetsialiste, kuid õpetajatel on kord kuus kindel vastuvõtuaeg, mille jooksul saavad lapsevanemad tulla õpetajaga arutama oma lapse õppetööd ja heaolu.

õppeaine, samas kui Sloveenias on see valikaine. Nad leidsid, et tänapäeva maailmas võiks informaatika olla olulise oskuse kohustuslik kõikidele õpilastele.

Samuti saadi teada, et Sloveenia koolisüsteemis kehtib kogemuspõhine astmeline palgasüsteem: alustava õpetaja netopalk on ligikaudu 1200 eurot, samas kui 30 või enam aastat töötanud õpetaja võib teenida kuni 3000 euro suurust netopalka. Sloveenia koolides on vähem tugispetsialiste, kuid õpetajatel on kord kuus kindel vastuvõtuaeg, mille jooksul saavad lapsevanemad tulla õpetajaga arutama oma lapse õppetööd ja heaolu.

Sellised rahvusvahelised kohtumised pakuvad õpetajatele väärtuslikku võimalust kogemuste vahetamiseks ning annavad uusi ideid õppetöö arendamiseks. Laulasmaa kooli ja Velenje sõpruskooli koostöö jätkub ka edaspidi, toetades avatud mõtteviisi ja rahvusvahelist koostööd nii õpetajate kui ka õpilaste seas. •

INGA EELMÄE,
projektijuht, Laulasmaa kool

Paljuräägitud kliimamuutused – milles väljenduvad kliimamuutused meie vallas?

Ekspertid kaardistasid ilmamuutused meie vallas. Kas ilmad lähevad hukka? Ei lähe, aga muutuvad küll. Ilm kogu maailmas muutub, mida see meile tähendab?

On selge, et meie eluajal ja veel edaspidigi kliima muutub. Mõnedes maailma piirkondades tähendab see mastaapseid ja kohati isegi katastroofilisi muutusi elukeskkonnas. Eestis on kliimamuutuste mõjud märksa tagasihoidlikumad. See aga ei tähenda, et me ei peaks nendeks valmistuma.

Lääne-Harju vald on tellinud ekspertidelt põhjaliku analüüsi selle kohta, kuidas hakkavad kliimamuutused lähiajal tõenäoliselt mõjutama meie valla inimeste elu ja ettevõtete tegevust. Analüüs on osa valla kliima- ja energiakavast, mis on igale huvilisele valla kodulehelt kättesaadav. Arvesse võeti kõiki ilmastiku ja looduskeskkonna aspekte ning mudeldati, mida tähendavad muudatused keskkonnas konkreetselt meie igapäevaelu jaoks.

Kindel on see, et kindlust on vähem

Kliimamuutused tähendavad meile ennekõike ilmade senisest suuremat heitlikkust. Saabuda võivad ootamatud kuuma- või külmalained. Tormid võivad olla rängemad, kui oleme harjunud. Ilm muutub kiiremini ja kõigub rohkem äärmuste vahel kui varem.

Juhtumõte, millest igal valla elanikul ja siin tegutseval ettevõttel tasub lähtuda, on valmisolek ootamatusteks. Kui selle mõttega harjuda ning vajalikud ettevalmistused teha, ei ole ka mistahes äärmuslikumate ilmastikuolude mõju nii suur.

Milleks konkreetselt valmis olla?

Kliima on kompleksne süsteem. Sisuliselt on võimatu ennustada, kuidas täpselt väljenduvad globaalsed kliimamuutused meie piirkonnas näiteks alanud aastal.

Siiski on ekspertid välja toonud mõningaid muutusi, mida me pigem suure tõenäosusega lähema kümmeaasta jooksul näha saame:

- Suved muutuvad kuumemaks. Sagenevad kuumalained. Rohkem võib ette tulla, et ka öösiti ei jahtu õhk maha;
- Suvekuumus mõjutab tervist. Järjepidev väga soe ilm ohustab ennekõike eakaid, kroonilisi haigusi põdevad inimesi ja väikelapsi;
- Metsa- ja maastikupõlengute ning joogivee nappuse risk kasvab. Seda põhjusta-

Ilm muutub, pole hullu! Lääne-Harju valla lumetormid murravad puid ja langetavad elektriposte.

FOTO: ERAKOGU

vad põuaperioodid, kuumalained ja sademete ebahühtlus;

- Põllumajandussaad on ebakindlam. Kuumus, põud ja uued kahjurid vähendavad saagikust, mistõttu toit võib muutuda kallimaks ja mõne toidugrupi kättesaadavus võib väheneda;
- Energiakulu pigem kasvab. Jahutust on rohkem vaja;
- Võõrliikide levik. Kliimamuutus loob uued tingimused, mis soodustavad paljude võõrliikide levikut ja püsimist piirkondades, kus nad varem ellu ei jäänud;
- Tugevate ja sagedaste vihmade ning üleujutuste oht. Need võivad kahjustada teid, hooneid ja haljastust;
- Sagedasemad tormid. Suurem elektrikatkestuste ja muude kahjustuste oht;
- Talved on soojemad, aga ka muutlikumad. Vahelduvad libedus, jäide, tormid ja sademed teevad liikumise raskemaks. Elektriliinidele kogunev lumi ja jäide võivad kaasa tuua liinide purunemise ning elektrikatkestused;
- Merevee taseme muutused ja kalda erosiooni kiirenemine. Koos tormidega mõjutab see eelkõige Paldiskit ja teisi

rannikualasid, kus kasvab üleujutuste ja elektrikatkestuste oht;

- Tuuled tugevnevad. See võib kahjustada hooneid ja taristut, sh elektrivõrke.

Mida me ette võtame?

Toodud ilmastikumutuste ja nende mõjude loetelu võib esmapilgul tunduda kõhe. Siiski on kõiki neid riske võimalik mõistliku vaeva ja kuluga oluliselt maandada. Vallal on selleks tehtud mitmetasandilised plaanid.

Esiteks plaanitakse astuda samme, et kliimamuutuste mõju valla territooriumil pehmendada. Teiseks oleme lasknud ekspertidel kokku panna rea konkreetseid soovitusi nii korteriühistutele, eramuomanikele kui ettevõtetele.

Järgnevates vallalehe numbrites selgitame neid võimalusi detailsemalt ning jagame infot, kust ja kuidas on võimalik taotleda nendeks tegevusteks toetusi. Kliimamuutusi me tagasi pöörata ei saa, kuid me saame nendeks valmis olla. Seetõttu ongi meie valla sõnum ja hoiak: „Ilm muutub? Pole hullu!“ •

Tuulepark Paldiskis.

FOTO: A. VIKVALD

Miks on vaja uurida tuuleparkide läheduses elavate inimeste tulevikunägemust ja arvamust arendusprojektide osas?

Antropoloogia keskus viib läbi planeeritavate tuuleparkide läheduses asuvate kogukondade uuringuid.

Aasta jooksul on meie uurijad käinud nii Vinni vallas, vana Pilstvere kihelkonna kodudes kui koputanud ka Põhja-Pärnumaa ustele. Iga piirkond on eripärane, oma vajaduste, tulevikuootuste ning hirmudega, mis kõik on oluline sisend piirkonna arenguplaanidesse.

Kohtume inimestega nende kodukohas ja vestleme silmast silma

Meie töötajad on antropoloogid ja kultuuriuurijad, see tähendab, et meid on õpetatud märkama külade, kogukondade ja leibkondade toimimise põhimõtteid ja mustreid. Selleks, et inimesi mõista, on vaja nendega otse suhelda ja luua vahetu side. Just sellepärast oleme tuuleparkidesse suhtumise uurimiseks kohtunud elanikega nende kodukohas ning vestelnud nendega süvitsi. Iga intervjuu kestab umbes tunni ja selle jooksul saavad inimesed rääkida oma kodupiirkonna ajaloost, neile märgilistest kohtadest, sellest, mis on neile piirkonnas oluline ning avada oma tulevikuootuseid. Uute suure mõjuga

arenduste ja seotud protsesside käigus on kohalike elanike kaasamine ja koostöö vältimatu, selle esimeseks eelduseks on teineteise ootuste mõistmine ja info jagamine. Meie intervjuud annavad inimeste häälele vormi, mida kuulevad nii arendajad kui vallajuhid.

Osaleda saavad kõik tuulepargi arenduse lähedal elavad inimesed

Intervjuusid andma kutsume kohalikke nii avaliku kampaania kaudu plakatite ja lendlehtede abiga kui ka inimeselt inimesele levivate soovitude kaudu. Soovime anda võimaluse avaldada oma arvamust igale vaatluse all oleva tuulepargi arenduse lähedal elavale inimesele. Lääne-Harju vallas tähendab see Änglema, Keibu, Vilivalla ja Hatu kandi rahvast. Jälgime, et erinevad arvamused, maailmavaated ning ideed tuleksid esile ning kaasatud saaksid tuuleparkide osas erineva meelsusega inimesed. Intervjuude lõplik arv sõltub kogukonna aktiivsusest, üldiselt võib öelda, et ühe piirkonna kohta annab hea ülevaate umbes 20 inimesega vestlemine.

Lisaks süvaintervjuudele teeme lühemaid telefoniintervjuusid ja vestleme inimestega külades kohapeal. Intervjuudest saadud infot toetame üleriigiliste statistilis-

te andmete ning juba teadaolevate küsitluste tulemustega.

Uuring avab kogukonna vaateid ja sillutab teed üksteisemõistmisele

Me teame, et tuuleparkide rajamine on Eestis esile toonud palju eriarvamusi ja tugevaid reaktsioone nii riiklikul kui kohalikul tasandil. Ja see on mõistetav. Me kõik peame tähtsaks oma kodukoha ja looduse jätkusuutliku arengut ning muretseme tuleviku pärast. Just seetõttu vajame usaldusväärset infot, selgeid vastuseid ja läbipaistvat planeerimist tuuleparkide arendamisel. Kogukonnauuring ei otsi vastust küsimustele „kui palju on tuuleparkide poolt ja vastu olevaid inimesi“, vaid avab kogukonna kahtlusi, ootusi, lootusi ning loob selgust, kuidas nende vaatest üldse selliste suuremahuliste planeeringute läbi viimine vallas võiks käia. Uuring sillutab teed üksteisemõistmisele ning meie lootus on saavutada vastastikune usaldus ning läbi koostöö langetada otsuseid, mis on valla tuleviku jaoks kõige edasiviivamad.

Anna uuringus osalemise soovist teada: uuring@antropoloogia.ee •

KEIU TELVE (PHD)

antropoloogia keskuse asutaja, Tartu ülikooli teadur

Maaparandussüsteemi eesvoolude hooldamine aitab ennetada üleujutusi ja hoida loodust

Eesvoolude õigeaegne ja läbimõeldud hooldamine on oluline nii maaparandussüsteemide toimimise kui ka looduskeskkonna hoidmise seisukohalt.

LIFE WetEST projekti partnerid keskkonnaamet ning maa- ja ruumiamet tulevad maaomanikele meelde, et kinnistul asuvate maaparandussüsteemide hooldamine on maaomaniku kohustus ja seda tuleb teha vastutustundlikult ning kehtivaid nõudeid järgides.

Miks on eesvoolude hooldamine oluline?

Maaparandussüsteemid on maakasutajale väärtuslikud, need aitavad hoida põllud haritavad ja metsad majandatavad erinevates ilmastikuoludes. Eesvoolud nagu peakraavid ja süvendatud jõelõigud on kuivendusvõrgu põhiveejuhtmed, mis koguvad kraavidest ja drenidest tuleva liigvee ning suunavad selle edasi suurematesse veekogudesse.

Aja jooksul võivad setted, liigne taimestik ja muud takistused eesvoolude läbilaskevõimet vähendada, mis tõstab veetaset ja suurendab üleujutuste ohtu nii oma kui ka naaberkinnistutel.

Millised on peamised hoitööd?

- setete ja voolutakistuste (sh koprapaisude) eemaldamine;
- nõlvade niitmine;
- puittaimestiku raie;
- suudmete ja truupide korrastamine;
- keskkonnakaitseks vajalike rajatiste ehitamine.

Setete eemaldamisest tuleb teavitada maa- ja ruumiametit ning keskkonnaametit, kui eesvool kattub veeseaduse alusel määratud pinnaveekogumiga või paikneb kaitsealal. Seda, kas tegemist on pinnaveekogumiga on võimalik järele vaadata keskkonnareportaali kaardirakendusest või vajadusel pöörduda keskkonnaameti poole.

Hooldamise põhimõte: mida vähem, seda parem

Eesvoolu tuleks hooldada täpselt nii palju, kui on maaparandussüsteemi toimimiseks vajalik. Nii häiritakse võimalikult vähe kujunenud elupaiku ja veekeskkonda.

Tööde planeerimisel soovitame:

- teha hooldustöid madalvee ajal ja lühikes- te lõikude kaupa, nii saab loodus paremini taastuda;

- teha puittaimestiku raie ning raiejätmete eemaldamine juuli keskpaigast märtsi lõpuni;
- säilitada kaldapuistut, eriti lõunakaldal, et aidata reguleerida vee temperatuuri. Samas on oluline, et puude juured ei ummistaks dreanaažisuudmeid, mistõttu tuleb nende ümbrus jätta puudevabaks;
- arvestada lõhejõgedega ning vältida töid kudemisajal (septembrist mai lõpuni).

Kust saab lisainfot?

Keskkonnaamet on koostanud juhised keskkonda säästvate võtete kohta eesvoolude hooldamisel. Need leiab keskkonnaameti kodulehel veemajanduskava alajaotusest.

Maaparandussüsteemide paiknemist saab vaadata maa- ja ruumiameti kaardirakendusest.

Lääne-Eesti vete terviseks!

Küsimuste korral pöörduge maa- ja ruumiameti poole:

- Tiina Tubli
- E-post: tiina.tubli@maaruum.ee
- Tel: 5623 3946

**PADISE
LASTEAED
OTSIB OMA KOLLEKTIIVI
TÖÖTAJAJD**

ASENDUSTÖÖTAJAT (tööampsud, tööle asumine esimesel võimalusel)

SOTSIAALPEDAGOOGI 0,5 (erialane kõrgharidus, tööle asumine esimesel võimalusel)

LOGOPEEDI 1,0 (spetsialisti töö jaguneb Padise Lasteaia ja Padise Põhikooli vahel, tööle asumine esimesel võimalusel)

ABIÕPETAJAT 1,0 (asenduskoht, tööle asumine alates 1.märtsist 2026)

OMALT POOLT PAKUME:

- 3 tasustatud tervisepäeva aastas
- Stebby sporditoetust või Confido tervisekindlustust
- Kokkuleppel sõidukompensatsiooni

Saada oma CV meiliaadressile: direktor@padisela.edu.ee

 Lisainfo telefonil:
+372 5649 8614

Saunateenus Paldiskis jätkub uues asukohas – rohkem võimalusi sama tasu eest

Anname teada, et lõpetame alates aprillist 2026 Paldiski linnas Rae 38 hoone 0-korrusel senisel kujul saunateenuse osutamise ning pakume seda edaspidi Paldiski spordikeskuses.

Soovime rõhutada, et saunateenus Paldiskis ei kao – see jätkub Paldiski spordikeskuses. Muudatus on tingitud sellest, et aprillis 2026 lõpeb vastav hankeleping, millega osteti saunateenust eraettevõtjalt Pakri Plaza hoones. Antud lepingut enam ei pikendata. Paldiski spordikeskuses on olemas saun, mida saavad kasutada kõik huvilised. Arvestades olemasolevaid võimalusi ei ole eraldi saunateenuse rahastamine Rae 38 hoones enam otstarbekas.

Paldiski spordikeskus pakub lisaks saunale ka ujula kasutamise võimalust ning mitmeid teisi sportimisvõimalusi. See tähendab, et praktiliselt sama tasu eest on võimalik kasutada nii ujulat kui ka sauna – rohkem võimalusi ühe külastusega. Pakri 7 asuv Lääne-Harju spordikeskus pakub ka mugavamalt ja privaatsemat keskkonda. Lisaks on kõikidel elanikel võimalik kasutada sauna Pakri Plaza hoones asuvas spordiklubis. Mõistame, et muudatused võivad tekitada küsimusi, kuid kinnitame, et eesmärk on pakkuda elanikele paremat ja jätkusuutlikumat lahendust, säilitades saunateenuse kättesaadavuse ning kasutades valla ressursse mõistlikult.

Ootame kõiki seniseid ja uusi saunakülastajaid Paldiski spordikeskusesse! •

„Metsa ja mere piiril“ – Lääne-Harju rahvakultuuri laulu- ja tantsupäev

Lääne-Harju vald kutsub kõiki osa saama valla esimesest laulu- ja tantsupeost „Metsa ja mere piiril“, mis toimub 23. mail algusega kell 16.00 Kloogal. Tegemist on erilise sündmusega, mis toob kokku meie valla inimesed ja kultuuri.

Peolaval astuvad üles Lääne-Harju valla lasteaiad ja koolid, rahvatantsurühmad ning koorid. Muusikalist mitmekesisust lisavad rahvamuusikaansambel Möllav meri, Lääne-Harju noorte puhkpilliorkester ning bänd. Klooga täitub rahvusliku hõnguga looduse- ja mereteemaliste laulude ning värvikate tantsudega, mis peegeldavad meie kodukandi vaimu: metsade rahu, mere avarust ja kogukonna sidet.

Pidu hakkab rongkäiguga läbi Klooga aleviku. Täpsem info ja päevakava avaldatakse valla erikanalites. Tule kogu perega, toetame kohalikke kollektiive ning rõõmustame üheskoos! •

Euroopa Sotsiaalfond+ toetab kogukondi ja loob sidusamat ühiskonda. Uus taotlusvoor avaneb veebruaris 2026

Lääne-Harju koostöökogu rakendab Euroopa Sotsiaalfond+ meedet, mis on juba toetanud mitmeid erinevaid projekte. Toetusmeede on suunatud Lääne-Harju koostöökogu piirkonna elanikele, kes on vanemad kui 55+ ja erivajadustega inimestele (16+).

Toetust saab küsida algatustele, mis loovad võimalusi eneseteostuseks, ühistegevuseks ja õppimiseks. Läbi on viidud juba mitmeid huvitavaid projekte. Näiteks on Kernu ja Nissi piirkonnas korraldatud tekstiili väärindamise töötoad, kus osalejad

õppisid vanu kangaid taaskasutama, parandama ja looma neist uusi tooteid. Töötoad andsid uusi oskuseid ja enesekindlust katsetada ka uusi tehnikaid. Paldiski piirkonnas on korraldatud eakatele aianduskoolitusi ja inspiratsioonireise, kust saadi uusi aiandusnippe ning jagati oma kogemusi teiste aiandushuvilistega. Väga oluline oskus tänases digimaailmas on turvalisus, selle paremaks tundmaõppimiseks on toimunud individuaalsed digioskuste koolitused, kus eakad said juhendaja abil selgeks nii internetiohutuse põhitõed kui ka nutiseadmete kasutamise.

Läbi Sotsiaalfond+ projektide saab pakuda inimestele eneseteostust, tuge ja kuuluvustunnet, parandades vaimset heaolu ja vähendades sotsiaalset isolatsiooni.

Järgmine Sotsiaalfond+ toetusmeede avaneb veebruaris 2026.

Lääne-Harju koostöökogu kutsub kõiki kohalikke ühendusi ja ettevõtteid esitama projekte, mis toetavad inimeste heaolu ja tugevdavad kogukondi. Lisainfo Lääne-Harju koostöökogu kodulehelt: www.vomentaga.ee (sotsiaalmeede) •

LÄÄNE-HARJU KOOSTÖÖKOGU

Emakeelepäeva nädalavahetusel
13.-15. märtsil
on Padise kloostri külastuskeskuses
avatud raamatuvahetus.

Too oma raamatuid ja tule vaata,
kas leiad endale ka midagi huvitavat
lugemiseks.

Raamatuid saab tuua juba ka eelneval
nädalavahetusel:
6.-8. märtsil kell 11-16.

Täpsem info tel. 535232115
või e-mailil info@padise.ee

RAAMATUVAHETUS

13. - 15. märtsil kell 11-16

Padise kloostri külastuskeskuses

Too siia raamatuid, mida sa enam ei vaja ja
haara kaasa raamatud, mis sulle huvi pakuvad!

„Iski meelelahutus pole nii odav kui
lugemine ega ükski rauding nii positiivne.“
Mary Wortley Montagu

Kallid Risti kooli õpilased

30. jaanuaril tähistasime Eesti kirjanduse päeva ning meil oli siiralt hea meel, et sellel päeval oli meil külas kirjanik Els Heinsalu. Kohtumine toimus Risti kooli aatriumis ning kuulama olid tulnud kõikide klassi õpilased. Juba ainuüksi see pilt – nii palju lapsi koos, kuulamas ja kohal – oli väga kõnekas.

Kirjanik rääkis huvitavalt, vahetult ja elavalt ning lapsed kuulasid tähelepanelikult. Vestlus ei olnud ühepoolne, küsimusi ja mõtteid jagus mõlemalt poolt, mis tegi kohtumise eriti mõnusaks ja elavaks. Oli tunda, et lastel oli huvi ja julgust kaasa mõelda.

Ühel hetkel küsis kirjanik: „Kas teate, millal on emakeelepäev?“

Laste seast tuli kohe vastus: **14. märts**. Tubli vastaja! See tegi südame soojaks, sest tean, et paljud lapsed ei oleks sellele küsimusele ehk kohe vastata osanud. Just sellised hetked näitavad, et teadmised on olemas ja julgust neid välja öelda samuti.

Olen seda mõtet tahtnud jagada juba varem, kuid nüüd tundub eriti õige hetk: iga kord, kui meil on külas kirjanikud või teised külalised, lahkuvad nad alati kiitusega. Nad räägivad sellest, kui rahulikult, viisakalt ja lugupidavalt meie lapsed oskavad olla. Seda on alati nii hea kuulda ja see teeb südame tõeliselt soojaks ja rõõmsaks.

Näen teid iga päev ja tean hästi, et olete elavad, püsimatud ja vahel ka päris lärmakad – ning see ongi loomulik. Lapsed peavadki olema uudishimulikud, energilised ja häälekad. Aga eriti suur rõõm on näha, et kui olukord seda vajab, siis te oskate end kokku võtta. Oskate kuulata, keskenduda ja austada nii esinejat kui ka üksteist.

Head vanemad, palun kiitke oma lapsi! Nad ise seda teksti ei loe, kuid teie tunnustus ja head sõnad jäävad neile kauaks meelde. Need annavad enesekindlust ja tunnet, et nad on märgatud ja hinnatud.

Suur aitäh kõigile ja aitäh meie toredatele lastele, te tegite selle päeva tõeliselt eriliseks!

Suured tänud teile! •

RAAMATUKOGUHOIDJA LUULE

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli klaveriansamblid osalesid XXVII Klaveriansamblite festivalil ALLEGRO

Festival toimus Tallinna muusika- ja balletikoolis juba 27. korda ja Lääne-Harju muusika- ja kunstide koolist osales neli klaveriansamblit järgmistes koosseisudes Anna Varlamova, Mette Olesk ja õpetaja Veera Nöps; Emma Marii Mereäär ja Sebastien-Taavi Mägi; Annett Parker ja Kristien-Daave Mägi; Alisa Zarina ja Laurina Maria Litnevski. Õpilasi valmistasid ette klaveriõpetajad Veera Nöps, Oksana Lohinova ja Svetlana Skuridina.

Klaveriansamblite festival on pika ajalooga ja seejuures on eriti vahva, et Lääne-Harju klaverimängijaid on osalenud kõigil 27 festivalil. Festivalil osalemisega tegi algust Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli üks eelkäijatest, Paldiski muusikakool. Esimesed õpetajad meie koolist, kes klaveriansamblite festivalil osalesid, olid Olga Smolyakova, Veera Nöps ja Svetlana Skuridina oma õpilastega. On tähelepanuväärne, et Olga Smolyakova ja Veera Nöpsi klaveriansambel sai alguse just sellest ajast ja koos on nad klaveriansamblis mänginud juba peaaegu 30 aastat. Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli klaveriõpetaja Veera Nöps meenutab, et esimesed festivalid korraldati Tohisoo mõisas ja kestsid kaks päeva. Selle raames toimusid klaveriõpetajatele ja -õpilastele ka mitmed õpitoad. Mängiti klaveriansambleid kuue- kuni kaheksakäelistes koosseisudes. Festivali kutsusid ellu õed Maie Koldits ja

FOTO: RIINA RÜÜTELMAA

Malle Velmet eesmärgiga klaverimäng õpilaste jaoks huvitavamaks muuta, tutvustada klaveriansamblite mõeldud repertuaari ja soodustada selle levikut ning elavdada nii klaveriõpetajate kui ka -õpilaste omavaheolist koostööd, suhtlemist ja koostööd.

Päev oli täis klaverimuusikat ka sel korral. Klaveriansamblite esituses kõlas palju huvitavat muusikat. Esmaettekandena kuulsime Riine Pajusaare pala „Ball tondilossis“. XXVII klaveriansamblite festivalile ALLEGRO oli üle Eesti kokku tulnud 135 osalejat, mängis 59 ansamblit, ja õpetajaid, kes õpilasi ettevalmistasid, oli 50. On rõõmustav, et praegu Tallinna muusika- ja balletikoolis klaveri erialal õppiv Anna Jõelet, kes on

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli viisiklane, esines festivalil ka sel korral.

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli klaveriõpilasi on ees ootamas 18. märtsil Paldiskis konkurss-festival Väikesed maestrod, millest ootame kõiki osa saama! Samuti olete kõik teretulnud helilooja Urmas Sisaski muusika kontserdile ja kohtumisõhtule tema tütre Tiiu Sisaskiga 8. aprillil kl 17.30. Muusikapäeval, 1. oktoobril kl 17.30 ootame kõiki kohtuma helilooja Riine Pajusaarega Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli Paldiski õppekoha aulas Peetri 26. •

RIINA RÜÜTELMAA

Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli direktor

bink.ee

Väikeste mudilaste kontsert Rummus!

Meil on rõõm kutsuda teid Rummu lasteaia ettevalmistusklassi õpilaste kontserdile, mis toimub 23. aprillil kell 16.00. Tule ja saa osa laste esinemisrõõmust! Esinevad Tatjana Lindebergi ettevalmistusklassi ja Jeanette Zhurzha tantsulapsed.

Kus: Rummu lasteaias

Millal: Neljapäeval, 23. aprillil kell 16.00

Märgi päev kalendrisse ja kohtume aprillis!

mkkool.laaneharju.ee

bink.ee

Võta aega endale - tantsutrennid täiskasvanutele Kloogal!

Hoogsad showtantsu trennid täiskasvanutele! Ootame Sind trenni, et koos hea muusika saatel liikuda ja päeva pingeid maandada.

AEG: Teisipäeviti kell 16.40 – 17.20

KOHT: Lodijärve kool

KUUTASU: 30 eurot

KUIDAS LIITUDA? Registreerumine toimub süsteemis arno.ee

LISAINFO õpetajalt Jeanette Zhurzha
Jeanette.Zhursha@mkkool.laaneharju.ee

mkkool.laaneharju.ee

bink.ee

Austusavaldus muusikule: Urmas Sisaski muusika õhtu

Ootame teid osa saama erakordsest sündmusest, kus põimuvad kaunis helilooming ja vahetud mälestused. Sündmuse teeb eriliseks kohtumine helilooja tütre Tiitu Sisaskiga, kes jagab meiega lugusid isa elust ja loomingust.

Millal: Kolmapäeval, 8. aprillil Kell: 17.30

Kus: Paldiski õppekoha aulas (Peetri 26)

Sisepääs on kõigile tasuta. Ootame teid!

BEEBIKOOL

Kellele: Beebidele ja nende vanematele

Kus: Paldiski Peetri 26, kammersaal

Juhendaja: Muusikaõpetaja Tatjana Lindeberg

Millal: Neljapäeviti kell 10.00

Hind: 25 €/kuu

Registreerimine veebilehel arno.ee

Kontakt: Riina Rüütelmaa

E-post: riina.ruutelmaa@mkkool.laaneharju.ee

Telefon: 505 1879

bink.ee

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

Lääne-Harju vallavalitsus on algatanud 20.01.2026 korraldusega nr 19 Laokülas Lepalinnu katastriüksuste detailplaneeringu

Osaühing Priimo Mests esitas Lääne-Harju vallavalitsusele taotluse (registreeritud 24.10.2025 nr 6-2/1947) sooviga algatada detailplaneering Laokülas külas Lepalinnu (katastritunnus 29501:001:0427) maatulundusmaa katastriüksustel. Planeeringuala suurus on 11,2 ha.

Planeeringuala katastriüksus asub Laokülas Paldiski-Padise tee (teeregistri nr 11174) ja Laoküla tee (teeregistri nr 11181) ristumiskoha vahetus läheduses. Planeeringuala piirneb põhjas Massu (katastritunnus 29501:009:0002), Külma (katastritunnus 29501:009:0001), Lelja (katastritunnus 29501:001:0428) elamumaa ja Männilinnu (katastritunnus 29501:009:0495) maatulundusmaa katastriüksustega, idas Usterkivi (katastritunnus 29501:009:0185) elamumaa, Metsatuka (katastritunnus 29501:009:0389), Männimetsa (katastritunnus 29501:009:0390), Usterkirja mets 3 (katastritunnus 29501:009:0246) ja Usterkirja mets 4 (katastritunnus 29501:009:0405) maatulundusmaade ning edelas 11174 Paldiski-Padise tee (katastritunnus 29501:009:0381) ja läänes 11181 Laoküla tee (katastritunnus 29501:009:0243) transpordimaa katastriüksustega.

Keila valla üldplaneeringu joonise 1A kaardi kohaselt on tegemist hajaasustusega ja osaliselt rohevõrgustiku tugialaga. Ehitisregistri andmetel on katastriüksusel hooned puuduvad. Maa- ja Ruumiameti piirangutega põhikaardi andmetel ulatuvad Lepa kasatstriüksusele elektriõhuliini 1-20 kV (keskpingeliini) ja alla 1 kv elektri õhuliini, maaparandussüsteemi Põllküla, ÜP-162, Läänemere ranna

piiranguvöönd ja avalikust teest tingitud kitsendused.

Detailplaneeringu eesmärk on katastriüksuse jagamine kruntideks, ehitusõiguse ja -tingimuste määramine, liikluskorralduse ja tehnovõrkude lahendamine, keskkonnakaitsete abinõude ning vajalike kitsenduste määramine. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane Detailplaneeringuga lahendatakse ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9, 11, 12 ja 17.

Keila valla üldplaneeringu joonise 1A kohaselt asub Lepalinnu katastriüksuse kaguosa rohevõrgustikus. Rohevõrgustiku osale ehitusõigust ei kavandata. Piirkonna ajaloolise skemaatilise kaardi 10T (1931-1944) põhjal on ilmselt tegemist osaliselt tegemist ajaloolise talukohaga. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

Lääne-Harju vallavalitsus on algatanud 03.02.2026 korraldusega nr 55 Käesalu külas Kuusiku mets 1 katastriüksuse detailplaneeringu

Loiman Tasoiteurakointi Nieminen OY (registrikood 0625190-0) volitatud isik Kadri Mätlik esitas Lääne-Harju vallavalitsusele taotluse (registreeritud 08.12.2025 nr 6-2/2183) sooviga algatada detailplaneering Käesalu külas Kuusiku mets 1 (katastritunnus 29501:007:0767) katastriüksusel. Planeeringuala suurus on 6,85 ha.

Planeeritavad krundid asuvad Lääne-Harju valla koostatavas üldplaneeringus osaliselt tiheasutuses. Planeeringuga kavandatavate kruntide veevarustus ja kanalisatsioon on võimalik lahendada Veski tänava piirkonna planeeringu alale rajatavate võrkude laiendamisega. Juurdepääs on lahendatud Lääne-Harju vallavalitsuse 14.10.2025 korraldusega nr 561

vastu võetud Veski tänava piirkonna detailplaneeringuga Keila metskond 37 (katastritunnus 43101:001:2222) katastriüksuse kaudu.

Planeeringuala piirneb põhjas Vana-Kuusiku (katastritunnus 29501:007:1555) elamumaa ja Tominga-Juurika (katastritunnus 29501:007:0839) maatulundusmaaga, idas Uue-Kuusiku (katastritunnus 29501:007:1215) ja Tammekännu (katastritunnus 29501:007:0491) maatulundusmaaga, lõunas Kuusiku (katastritunnus 29501:007:1556) maatulundusmaaga, läänes Veski tn 18 (katastritunnus 29501:007:1446), Põhja-Käesalu vkt 66 (katastritunnus 29501:003:0230), Põhja-Käesalu vkt 65 (katastritunnus 29501:003:0220), Tuuliku tn 2 (katastritunnus 29501:007:1456), Tuuliku tn 4 (katastritunnus 29501:007:1455) ja Tuuliku tn 6 (katastritunnus 29501:007:1454) elamumaa, Tammisemetsa (katastritunnus 43101:001:2558) ja Tammise (katastritunnus 43101:001:2557) maatulundusmaa katastriüksustega ning Põhja-Käesalu üldmaa (katastritunnus 29501:003:0007) transpordi- ja tootmismaa katastriüksusega.

Keila valla üldplaneeringu kaardi 1A põhjal asub planeeritav ala osaliselt väljaspool rohekoridori ja põhjapoolne osa asub rohevõrgustikus. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Detailplaneeringu eesmärk on katastriüksuse jagamine kruntideks, ehitusõiguse ja -tingimuste määramine, liikluskorralduse ja tehnovõrkude lahendamine, keskkonnakaitsete abinõude ning vajalike kitsenduste määramine. Detailplaneeringuga lahendatakse ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9, 11, 12 ja 17. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Ristil kuu teisel ja neljandal pühapäeval ja suurtel kirikupühadel kl 13

P, 8. märts kl 13 – jumalateenistus

P, 22. märts kl 13 – jumalateenistus

R, 3. aprill kl 13 – suure reede jumalateenistus

P, 5. aprill kl 13 – ülestõusmispüha jumalateenistus

P, 12. aprill kl 13 – jumalateenistus

P, 26. aprill kl 13 – jumalateenistus

Jumalateenistuste **OTSEÜLEKANDED** ja **SALVESTUSED** on leitavad **FB/ristikirik** ja **koguduse kodulehel**.

Väikelastega saab jumalateenistusest osa kiriku käärkambris olevas **LASTETOAS**.

LEERIKURSUS TÄISKSVANUTELE

algab **laupäeval, 11. aprillil kl 11**. Esimesel kohtumisel paneme ühiselt paika kohaletulnuile sobiva ajagraafiku.

LEERIKURSUS NOORTELE (vanus 15-18)

algab **neljapäeval, 30. apr kl 18**.

Registreeruda palume **10. aprilliks aadressil risti@eelk.ee**

PIIBLIRINGIDE, PALVERINGI, RAAMATUKLUBI ja muude

kohtumiste kohta leiab infot

www.ristikirik.ee **FB/ristikirik**

SÕBRA TUBA ehk taaskasutuskeskus Risti vanas koolimajas **N 11-14 ja L 11-16**

või kokkuleppel **tel 5344 8571**. Teise ringi riided, jalanõud jm.

Õp **Annika Laats, tel 55649 256, risti@eelk.ee**

Olete südamest oodatud!

Neil Simon'i komöödia

KLATSŠ

Lavastaja Margus Abel

Näitlejad:
Kazi-Joonatan Mets
Kateriina Prius (Salmis teater)
Jeannus Voller
Robert Vaino
Merlin Saku
Karl Põtsap
Margus Abel
Aarne Solvak (Salmis teater) / Jüri
Aap, Gebruk (Salmis teater)
Marii Olivia Steinberg (Loodeteater) / Katri
Läviogid

Tõlkija: Hannes Villemson
Heli/valgus: Margus Ruhnso
Grimm: Mare Böchman, Mari Anjärvi
Lavastaja: Margus Abel
Plakat: Robert Vaino
Fotod: Marii Olivia Steinberg
Etendusjuht: Karl Põtsap

6. märtsil kell 19:00
Padise Rahvamajas

Piletid Piletilevist või enne etenduse algust kohapeal.

piletilevi |

Lauluvõistluse poolfinaal

Padise & Vasalemma

Laululaps 2026

Kõikidele Lääne-Harju sissekirjutusega lastele!

Registreerimiseks skaneeri QR-koodi

12. aprill kell 11.00
Padise Rahvamajas

Lisainfo
info@kultuurikeskus.laaneharju.ee

 LÄÄNE-HARJU
KULTUUR- JA HOODUSTE KESKUS

Keegi ei ole kaugel

Kohtumisõhtu Doris Karevaga

Vestlust suunab Jaan Tammsalu

13. märtsil 2026 kell 18
Padise Kloostri Külustuskeskuses

Avatud raamatuvahetustuba ja minikohvik

 PADISE KLOOSTER

 @PadiseKlooster www.padise.ee

Lauluvõistluse poolfinaal

Klooga & Paldiski

(Klooga, Laulasmaa, Lehola, Paldiski piirkond)
Laululaps 2026

Kõikidele Lääne-Harju sissekirjutusega lastele!

Registreerimiseks skaneeri QR-koodi

11. aprill kell 11.00
Klooga majas

Aedlinna tee 3, Klooga alevik

Lisainfo
info@kultuurikeskus.laaneharju.ee

 LÄÄNE-HARJU
KULTUUR- JA HOODUSTE KESKUS

ERAKUULUTUSED

Noor pere ostab kinnisvara: suvila/maja, vana talu või maad. Pakkuda võib igas seisukorras! Tel: 5855 5575

Sinu tee uude koju algab siit...

FRIEDRICH
KINNISVARA

Müügi- ja üürivahendus
Ettevalmistus müügiks
Koristus-kolimine

Küllli Friedrichson
56 490 753
kylli@fkinnisvara.ee

RUMMU
GARAAZ

☎ 57 494 739

AUTOREMONT JA HOOLDUS

REHVIVAHETUS

REHVIDE MÜÜK

📍 Haapsalu mnt . 11
(endine Murru vangla)

Südamlik kaastunne teile
Brita-Marleen
ja Laura-Lisa
kalli
ÕE

kaotuse puhul.
OÜ Ekoy Elektroonika

— Quality since 1976 —
KORIKS
FIBER

Koriks-Fiiber OÜ
pakub tööd
klaasplasti
lamineerijale

Klaasplasti lamineerija töö kirjeldus:
• klaasplastist toodete lamineerimine

Nõudmised kandidaadile:

- eelnev töökogemus klaasplasti alal
- kohusetunne
- eesti keele valdamine suhtlustasandil
- hea rutiinialuvus
- hea tehniline mõtlemine

Ettevõtte pakub:

- stabiilset tööd aastaringiselt
- sõbralikku kollektiivi
- konkurentsivõimelist töötasu
- kaasaegset töökeskkonda

Kontakt:

Telefon: 5650 8976
E-post: markus@koriks.ee
Address: Sooja 6, Saue

Õnnitleme!

Meie valda sündis

SAMUEL URGAS

Kandideeri läbi kodulehe
www.selver.ee
või võta ühendust otse
kaupluse juhatajaga
Merle.Nuut@selver.ee

Tule tööle
peagi täielikult
renoveeritud
Laulasmaa Selverisse

TEENINDAJAKS

**VAHETUSE
VANEMAKS**

SELVER

Hea mõte

Tere tulemast jumalateenistustele!

Paldiski Nelipühi Kirik
Pakri 3

📺 Lisainfo Facebookis: EKNK Paldiski kogudus

🎵 Muusika + Jumala Sõna 🧑‍🤝🧑 Hea seltskond

☕ Kohvilaud & vestlused

🙏 Palvetame inimeste vajaduste eest.

Südamest tere tulemast!